

in dat felle
ale doorslaat
ie beleedigde
nds-God op-
genade, Zijn
oet ge deze
rij, Mijn volk,
bekeering is
indheid; ge
nadeverbond
n van de be-
Versta Mijn
Ik kon, om
hten te doen
t, en Ik breid
reving: komt
garandeer u.
: rood wordt

d uitnemen-
te vinden is.
fenis komen-
n is, wat er
nen met het
...!
en gaat.....!

geboorte van
de balans op-
diende op het
meer te doen
niet gedaan
ja, HEERE,
rk, heeft Hij
Hij schenken
el kon staan,
Heeft Hij ons
alle dingen?
s bedroeven:
weinig, mis-
den gedragen

ak beleedigd,
hebben, niet
or ons staan,
toch, en laan
en toekomst-
gen, dit ééne
ijke ster aan
ing, in Christe
ffie van den
charlaken, zij

J. SMELIK.

in den van-
manak, waar-
en is meege-
h tegelijk de
ven zien; het
speech in het
aticus of als
h, Greijdanus
eribent of als
— wat mij
n — Greijda-
nellen eenvoud
acht ik mij
espraak nog
hij ons heeft
oud-leerling
leerlingen en
meer bepaald
s, over en aan
a wij met den
is daarbij niet
lf conform de
ls o u d-leer-
om van Prof.
ngt met zich
ds meer zijn
is het bij dit
rens te trek-
en ook daart-
elid in de ge-
werd openge-
l bij ons hoor-
lijk het corps
n, in de over-
geval allesbe-
genoemd.

s, maar ook
ls iemand die
taat geregis-
: mij de vrij-
id te zijn, dat
ik móge dan
rleden, verge-
ld toen onder
ook mijn geest
schuld natuur-

lijk — door eigen schuld natuurlijk — mijn hand nog
meer verknoeid dan zij in vorige jaren reeds bedor-
ven was, las ik eens in een of andere periodiek een
goedmoedig-ironische qualificatie van wat men ver-
staat onder een specialist. Een specialist, zoo heette
het daar, is iemand die van steeds minder steeds
meer weet. Ik belijd, en dat niet zonder zekere schaam-
te, dat we toen onder elkaar wel hebben gezegd: zie,
dat geldt nu van Greijdanus; hij beperkt zich geheel
tot zijn vakgebied, begeeft zich niet op andere ter-
reinen, spreekt niet op vergaderingen, doet niet aan
de „practische politiek”, maar werkt op zijn studeer-
kamer en weet van dit steeds scherper omgrensde
vakgebied steeds meer, ja voor ons studentenbegrip
wel alles. Ik voeg er aanstonds aan toe, dat die toe-
passing niet laatdunkend werd gemaakt, maar toen
reeds met zekere studententrots; wij gingen er niet
weinig prat op te mogen zitten aan de voeten van een
die ook buiten de Kamperwallen als meester in zijn
vak door meer dan een ook onder de niet-geestver-
wanten werd geprezen. En nu moge een student be-
kend staan om zijn studentkooze en spoedig veront-
schuldigde overdrijving, ook achteraf gelooven we
toch niet dat die overdrijving zoo heel groot is ge-
weest. Maar anderzijds mogen wij vandaag erkennen,
dat we die humoristisch-bedoelde definitie van den
specialist toch wel als een wat al te goedkoop grapje
zooewel in het algemeen als in het bijzonder wat Greij-
danus aangaat, hebben leeren onderscheiden. Specia-
list is hij en bleef hij, de eer die deze vaak misbruikte
benaming toch in zich sluit, zouden wij hem als exege-
et en nieuw-testamenticus van inborst en professe
niet gaarne helpen ontrooven, integendeel. Maar wij
hebben later toch wel duidelijk leeren zien dat dit
zeker hij hem niet beteekent een steeds-meer van
steeds-minder weten. Wij hebben begrepen, dat voor-
zoover Greijdanus zich specialiseerde op zijn vakge-
bied, hij een roeping nauwgezet volgde. Hij volgde
maar geen voorkeur, maar onderzocht met volle over-
gave dat terrein dat hem was toegewezen door Gods
leiding zelve. Dat dit ook een ander terrein had kun-
nen zijn wat de wetenschappelijke bekwaamheden
en vermogens betreft, is voor dezen en door anderen
reeds zoo duidelijk nagegaan, dat herhaling slechts
zou schaden. Maar als oud-leerling mag ik er wel aan
toevoegen, dat daarom temeer deze overgave aan de
taak waartoe geroepen werd, ons op den weg naar
en vanuit de pastorie veel heeft gezegd. Wij hebben er
temeer door mogen leeren wat het wil zeggen: zich
geroepen te weten en dan ook te gaan en zich amb-
telijk vergenoegd te weten met de taak en den weg
dien de Zender geweest heeft. Wat ons in die jaren
op colleges Ethiek werd geleerd als bevel van het
10e gebod, zagen wij, naarmate wij meer leerden be-
grijpen, in Greijdanus levende werkelijkheid: de
c h r i s t e l i j k e a u t a r k i e, „ik heb geleerd ver-
genoegd te zijn in hetgeen ik ben”, dus niet in eeni-
ge schriftuurlijken, paulinischen, calvinistischen zin. In
dagen als deze, waarin na de vrijmaking op ieder van
ons meer werk afkomt dan wij denken en soms weten
te kunnen verzetten, kan ons dit sterken en troosten.
Sterken om inderdaad met inspanning van alle krach-
ten te doen wat de hand vindt om te doen, en troosten
wanneer we vaak moeten laten liggen wat de maat
zou te boven gaan en de verhoudingen schenden. In
beide opzichten moet ik vaak denken aan dezen onzen
oudsten hoogleeraar, van wien we als studenten al op-
merkten dat hij een rara avis was in comités, bestu-
ren, organisaties en op namenlijsten, maar dat hij in-
tussehen des te harder arbeide aan wat hij wist zijn
concrete eerste en wezenlijke roeping te zijn. De vruch-
ten zijn thans openbaar geworden. Hij begon niet
in de breedte, maar in de diepte; daarin ver-
toonend het beeld van zijn Heiland, die in de dagen
van Zijn omwandeling niet de breedte vlucht zocht en
Zijn stem niet verhief op de straten, maar elk uur was
in de dingen des Vaders, afdalend in de diepte om
in dien weg zich in de breedte beloofd te zien, waar
hij deel kreeg aan velen en machtigen tot zijn buit.
Welnu, deze dienstknecht wilde niet meerder zijn dan
zijn Heer, als we iets van hem begrepen hebben, dan
is het dat wel. Dat heeft hij ook daarin bewezen, dat
hij alle uiterlijk vertoon meed en alle allure van een
breed mensch te zijn in haar ijdelheid verwerp. Hij
wilde met en door zijn Heer zijn in de dingen zijns
Vaders en op de seconde af volgen de roeping die tot
hem kwam. Aldus hield hij zich verre van een imita-
tio Christi, maar vervulde hij op een manier, die ons
als studenten reeds eerbied afdwong, het bevel van
Paulus: weest mijne navolgers, gelijkterwijs ook ik van
Christus. En de God aller genade heeft op een onge-
dachte wijze ook reeds hier op aarde in Greij-
danus te zien gegeven, dat wie waarlijk met Christus
wil zijn in Zijn vernedering, ook met Hem deelt
in het loon der verhooging.

Wanneer het anders was geweest en de kroon hem
eerst na dit leven zou gegeven zijn of worden, niemand
had het anders mogen willen. Maar wij noemen het
een voorrecht, ook tot onze eigen geloofsversterking,
dat wij het nu reeds hebben mogen zien dat hij die
zoo in de diepte, zich verloochenend, arbeide, in de
breedte vruchten heeft gedragen.

Hij begeerde dat niet voor zich — zei hij niet na
zijn schorsing, dat deze niet erg voor hem was om-
dat hij toch naar den hemel ging? — maar daarom juist
mogen wij het zien en zeggen. Hij zocht niet de breed-

te, en daarom kreeg hij haar, reeds op aarde. De
vrucht van de vrijmaking is er het bewijs van. De
opbloei van zijn leven tot nieuwen glans tegen vleesch
en bloed — ook in zijn persoonlijk leven, ik denk aan
zijn door ons met hem diep betreunden weduwnaars-
staat, — in evenzeer. De waardeering van het kerk-
volk — waarover straks meer — in breede scharen
van duizenden eenvoudigen is zulk bewijs nog des te
meer. En daarmee is als vanzelf weggesmolten die
zielige definitie van den specialist. Indien we Greij-
danus in den goeden zin des woords een specialist
mogen blijven noemen, dan zouden we dit woord niet
meer willen omschrijven als noemend iemand die van
steeds-minder steeds-meer te weten komt, maar lie-
ver iemand die gehoorzaam in de diepte graaft
op de plaats waar God hem de schop in de han-
den gaf, om voor de breedte zijn conclusies te mo-
gen trekken en over diezelfde breedte de vruchten van
zijn graafwerk te mogen zien openbloeien. Ik denk
aan den geoloog, die op een plaats verticaal boort
en dan juist de grondlagen kan aanwijzen waaruit hij
voor een breeden omtrek kan concluderen hoe daar
de bodemgesteldheid is en waarom zij zoo is als zij
bevonden wordt. Die graver bereikt meer dan de
wandelaar die volstaat met over vele kilometers
steentjes op te rapen.

Zoo hebben wij Greijdanus leeren kennen. Niet als
iemand met een exegetisch interesse en daarbij een
dogmatische knobbel en voorts een hobby voor kerk-
recht en misschien nog zoo wat, (dat ware vanuit de
breedte bezien), maar een die op de plaats waar hij
wordt neergezet boort naar omlaag en daarom alles
ophaal en blootlegt waar zijn dwarsdoorsnede hem
mee in aanraking brengt. Zoo zien we een lijn door
zijn leven en zijn professoraat. Geen zigzaglijn van
dogmatiek (we denken aan proefschrift en dogma-
tische geschriften en polemieken) naar exegese, en
van exegese weer naar het kerkrecht en dan bv. van
de exegese uit weer overstapjes naar de dogmatiek
etc., maar een rechte lijn die hem moest voeren door
zoo verschillende onderwerpen en vakterreinen naar
het doel dat in de vervulling ook hem onbekend was,
maar in eisch en belofte hem klaar voor oogen stond
als de prijs der roeping. Wie dit roepingsbesef bij den
jubilaris niet heeft gespurd — hij moet van dit leven
wel niets begrepen hebben; we kunnen en mogen het
ook als jongeren niet anders zeggen. En zonder auto-
noom-exemplarisch te zijn, mogen we achteraf wel
ook van hem erkennen, dat hij uittrok niet wetende
waar hij komen zou. Bij het eerste, het uitgaan, denk
ik onder meer aan de dissertatie, bij het laatste voor
vandaag met name aan de vrijmaking en het aange-
boden eeredidmaatschap dat juist in dit geval wel
heel wat meer dan een vriendelijk studentengebaar
beteekent.

Ja waarlijk, Greijdanus werkte in de diepte, en al-
dus moest hij zelf door de diepe kloof van schorsing-
en-wat-daar-volgde heen — tussehen beide immers
is, althans in dit geval, een allerwezenlijkst verband;
ware hij op den beganen grond blijven kuieren, hij
ware nooit geschorst, had geen reacties gewekt, maar
deze dag is in het geloof een bewijs dat reeds naar
Oost en West de vruchten rijpen voor den grooten dag.

Wat mij daarbij wel het meest ontroert, is — ik
noemde het al even — de breede liefde heden ten
dage onder het eenvoudige kerkvolk voor U, Profes-
sor Greijdanus. Ik mag nog wel eens ondeugend zijn,
door te zeggen dat U in mijn studententijd voor de
buitenwereld een grootendeels onbekende en daar-
door ietwat legendarische figuur beteekende. Ik her-
inner mij gesprekken met broeders en zusters uit die
jaren, soms vlakbij, op het Kamperland bv., waarin
wij moete deden den menschen een beetje te laten
weten wie Professor Greijdanus was. Onze student-
entrots daartoe, toen reeds, maar achteraf
vinden we dat zelf wel wat zielig. Want we weten nu,
dat ook wij U toen nog nauwelijks kenden, zoomin
als we de kerk kenden, haar de formatie en haar
reformatie en bovendien zou onze „propaganda” —
reeds een kwalijk woord in dit verband — nooit kun-
nen bereiken dat onze hoogleeraar werkelijk bij de
menschen in den christelijken zin „populair” werd.
Maar wat wij niet konden doen, dat heeft God Zelf
gedaan. Hij heeft in den verhoogden Christus U niet
alleen steeds meer deel gegeven aan de velen,
maar ook de velen deel gegeven aan U. En dat
maakt ons bijzonder blij. Het zijn niet meer studen-
ten en leerlingen die U liefhebben, maar onze glorie
als discipelen is dat duizenden broeders en zus-
ters met ons bewust en concreet U beminnen.
Grooter vreugd nog dan U hier te feliciteeren, is
het ons dat wij 's Zondags in de kerk voor U,
Uw genezing, Uw jubileum kunnen bidden en danken,
in de wetenschap dat de gemeente meebidden en mee-
danken kan, ook zonder dat van tevoren een infor-
matie ter inleiding op het gebed werd verstrekt.

Blijdschap is het ons al evenzeer, dat bv. Uw Her-
meneutiek — vroeger onder ons zeker niet het meest
gewaardeerde stuk — nu ook door niet-wetenschap-
lijk gevormden wordt geraadpleegd en met Uw Ca-
noniek ook in populaire etalages grif ter verkoop ge-
presenteerd. Wat overigens deze boeken betreft, nu
ik ze ter sprake breng, mag ik er tegelijk wel dit van
zeggen, dat wij zelf over de uitgave daarvan ons ver-
lijkd weten. U hebt ons nimmer beloften — gelijk
uit anderen mond wel vernomen — gedaan over even-
tuele Opera, al of niet omnia, die U van plan waart

Links-buiten spelen.

Van de hand van prof. dr G. Brillenburg Wurth
verscheen onlangs een brochure over de Evangelisa-
tie in verband met het politieke en sociale leven. In
deze brochure schrijft prof. Wurth dingen waarover
hij zich ook reeds uitliet in het „Gereformeerd Week-
blad”.

De Hoogleeraar in de Evangelistiek, die den stu-
denten van de gebonden kerken dit vak doceert, is
van oordeel, dat de kerk moet staan boven de poli-
tieke partijen. Dat er christelijke politieke partijen
bestaan ontmoet bij hem geen bezwaar, als de kerk
er maar voor zorgt, dat zij niet met één van deze
christelijke politieke partijen op één lijn gesteld wordt
en deze christelijke partijen maar van eigen „betrek-
kelijkheid” overtuigd zijn.

Zulks met het oog op de Evangelisatie.

Want in het verleden zagen de menschen, die door
de Gereformeerde Evangelisatie werden bezocht hen te
veel als propagandisten van de Anti-Revolutionnaire
partij en als „menschen van Colijn”.

En daarom moet de Kerk een politiek neutraal ge-
zicht zetten als ze gaat evangeliseeren.

De Buskes is op dat schrijven van Prof. Wurth
afgevolgen. En er niet ingevlogen. Het heeft zijn hart-
telijke instemming. Zeker, Professor Wurth is nog niet
waar hij wezen moet. Hij speelt nog in een Gerefor-
meerd Elftal. Maar: hij speelt links-buiten.
En hij staat dus — als we de beelddraak van Ds
Buskes even vast mogen houden — tegenover den
rechts-buitenman van 't anti-Gereformeerde Elftal. En
daar is het contact. Want ook Ds Buskes is van oor-
deel, dat de Kerk „boven de partijen” staan moet.

Daarover bestaat er tussehen den G e-
r e f o r m e e r d e n l i n k s - b u i t e n , P r o f .
Wurth, en den rechts-buiten van
het andere elftal eenstemmigheid.

Overigens is het niet bepaald duidelijk, waar Prof.
Wurth heen wil. Immers de Kerk in Nederland heeft
zich nog nooit officieel gekoppeld aan eenige politieke
partij. Maar heeft Dr A. Kuyper als lid der Gerefor-
meerde Kerken ooit gecamoufleerd, dat hij politiek
Anti-Revolutionair was? Acht Professor Wurth het
geen eisch van trouw aan Gods Woord, dat de leden
der Kerk ook in de politiek den Naam des HEEREN
opheffen? En waarom moeten ze dan deze trouw
camoufleeren als ze in het Evangelisatiewerk bezig
zijn? Zou het óók politiek kleur bekennen de evan-
gelieprediking moeten schaden?

Och kom!

Aan het hoofd van het Evangelisatiecentrum staat
een man, die eens een boekje heeft opengedaan over
Lucas Lindeboom: „Een Koninklijk Evangelist”.

Deze Koninklijke Evangelist Lindeboom is den vijf-
and op éik terrein te lijf gegaan als een ridder zonder
vrees of blaam, heeft tegen de Dagersadsmannen en
tegen de politieke vrienden van Domela Nieuwenhuis
gedebatteerd, dat de stukken er af vlogen. En nooit
of te nimmer heeft de „kleine Lindeboom” gecamou-
fleerd, dat hij zijn God en zijn Zaligmaker diende én
in de Kerk én in de politiek. En zijn arbeid is niet
ijdel geweest in den Heere.

Of scháámt Prof. Wurth zich voor zijn Anti-Revolu-
tionnaire partij?

Dat hij dan tegen haar profeteere!

Hij heeft reden genoeg om zich te schamen over zijn
Kerk, die hem de vakken toewees van een man, die
haar met eere had gediend.

Dat hij ook profeteere tegen haar!

En schrikke hij er van, dat aan den overkant niet
zonder vreugde wordt geconstateerd, dat de man, dien
men op Schilder's catheder trachtte te zetten —
trachtte, want Schilder's catheder wordt nog steeds
door Schilder bezet — „links-buiten speelt”.

D. E. C.

In een mysterieus verre toekomst eens uit te geven,
maar ziet, zonder beloften komt het eene na het
andere boek van de pers en ontdekken we dat U het
voorrecht geschonken is, zoovelen onthouden, om
samenfattende stukken levenswerk eigenhandig in
het licht te geven. En het zal mij niet euvel worden
geduid, indien ik hiervan zelfs nog een wensch ver-
bind, en toevoeg aan een anderen U reeds eerder
voorgelegd; wat het laatste betreft, bij een vorig ju-
bileum sprak een oud-leerling den wensch uit, dat
U ons na Uw commentaar op de Johannes-brieven
ook nog een verklaring van het Evangelie naar
Johannes zoudt mogen schenken; wat nu mij verder
betreft, moge ik U de begeerte kenbaar maken, reeds
jarenlang gevoed, dat wij van U nog eens ontvangen
een officiele en voor elk te raadplegen uitgave van
de Historia Sacra van het Nieuwe Testament, hetzij
compleet, hetzij tenminste de gedeelten die U in den
loop der jaren in dictaat reeds gegeven hebt, even-